

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 20. september 2021

Sak: 2021/1034

Klager: A

Energiklagenemndas medlemmer:

Nemndsleder Per Conradi Andersen, Edna Grepperud, Morten Sundt

1 Sakens bakgrunn

- (1) Saken gjelder klage over Reguleringsmyndigheten for energi (heretter «RME») sin avgjørelse om avslag på innsyn i dokumenter i RMEs sak nr. 201909245-1 om gebyr for manuell avlesning av strømmåler. Klagen gjelder avslag på innsyn i dokumentet 201909245-1 «Om klage til Elklagenemnda – Lyse Energi» datert 18. august 2019.
- (2) A (heretter «klager») begjærte innsyn i dokumentet den 3. mai 2021. Klager har ikke partsstatus og har heller ikke oppgitt å ha noen annen form for tilknytning til saken han har begjært innsyn i. RME avslo innsynsbegjæringen i brev datert 4. mai 2021. Hjemmel for avslaget var forvaltningsloven § 13 første ledd jf. offentleglova § 13. Klager påklaget vedtaket den 5. mai 2021. Klager gjorde gjeldende at innsyn skulle vært gitt, i hvert fall i en sladdet versjon.
- (3) I innstillingen til Energiklagenemnda datert 14. juni 2021, opprettholdt RME avslaget med den begrunnelse at dokumentet inneholder opplysninger om «*noens personlige forhold*» og derfor var unntatt offentligheten etter forvaltningsloven § 13 første ledd punkt 1, jf. offentleglova § 13.
- (4) RME har vist til at dokumenter i saker der identifiserbare enkeltpersoner tar kontakt med RME om forhold knyttet til AMS-måleren skal være unntatt innsyn. Saker som gjelder AMS inneholder ofte, direkte eller indirekte, sensitive opplysninger om personens forhold til forvaltningen. RME har vist til at fritak for installasjon av AMS-måler kun kan innvilges på bakgrunn av at det utgjør en «*vesentlig eller dokumenterbar ulempe*» etter måle- og avregningsforskriften § 4-1. RME har lagt til grunn at vurderingen av om vilkåret er oppfylt, knytter seg til kundens helseopplysninger. RME har derfor lagt til grunn at spørsmål som mottas i forbindelse med en persons unntak fra AMS enten direkte eller indirekte vil knytte seg til personens helseopplysninger. RME har vurdert dette som personlige opplysninger som ikke har offentlig interesse.
- (5) I den aktuelle saken har Norges vassdrags- og energidirektorat (heretter «NVE») (i dag RME) publisert sluttbrukers navn, sammen med sakens tittel som gjaldt AMS, på e-

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

innsyn. RME har vurderte saken slik at dokumentet var underlagt taushetsplikt. I innstillingen har RME også kort vist til at det i avslaget på innsynsbegjæringen ble informert om at meroffentlighet etter offentleglova § 11 var vurdert. Dette varen feil og RME har ikke vurdert meroffentlighet i saken, da det ikke er adgang til å vurdere merinnsyn for opplysninger som er underlagt taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13 første ledd jf. offentleglova § 11.

- (6) Klager har i brev datert 7. juli 2021 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader. Klager har ikke inngitt merknader i saken.
- (7) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 16. september 2021.

2 Klagenemndas vurdering

- (8) Klagen gjelder RMEs avslag på innsyn saksdokument i forbindelse med behandling av en klagesak. Dokumentet i RMEs klagesak er betegnet 201909245-1 «Om klage til Elklagenemnda – Lyse Energi» datert 18. august 2019. Dokumentet inneholder opplysninger om at en konkret privatperson har fått fritak for montering av AMS-måler med kommunikasjonsenhet samt at vedkommende klager på gebyr for manuell avlesning av måler. Klager i herværende sak om innsyn er ikke part i saken det begjæres innsyn i.
- (9) Hovedregelen etter offentleglova § 3 er at «*[s]aksdokument, journalar og liknande register for organet [er] opne for innsyn dersom ikkje anna følgjer av lov eller forskrift med heimel i lov*». Unntak fra innsynsretten krever følgelig en konkret hjemmel.
- (10) Offentleglova § 13 første ledd bestemmer at opplysninger som er «*underlagt teieplikt i lov eller medhald av lov*», er unntatt fra innsyn. De alminnelige reglene om taushetsplikt følger av forvaltningsloven § 13. Av bestemmelsens første ledd nr. 1) fremgår det at enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det vedkommende i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om «*noens personlige forhold*». Energiklagenemnda viser videre til at opplysninger om enkeltpersoners fysiske eller psykiske helse er i kjerneområdet av det som anses som «*noens personlige forhold*», jf. Norsk lovkommentar ved Jan Fridthjof Bernt, note 281 til forvaltningsloven § 13.
- (11) Det følger av måle- og avregningsforskriften § 4-1 andre ledd b at et nettselskapet ikke har en plikt til å installere AMS i målepunkt for sluttbrukere i lavspenningsanlegg der installasjon er til «*vesentlig og dokumenterbar ulempe*» for sluttbruker». Dette vilkåret har vært tolket og praktisert som et vilkår som knytter seg til helseopplysninger om sluttbruker. Etter nemndas syn må det derfor legges til grunn at opplysninger om fritak for AMS i målepunktet for en sluttbruker må anses for å utgjøre «*noens personlige forhold*» jf. forvaltningsloven § 13 første ledd 1). Følgelig er sluttbrukers navn i kombinasjon med opplysninger om at vedkommende har fått unntak fra AMS, i utgangspunktet taushetsbelagte og unntatt innsyn i medhold av offentleglova § 13. Opplysning om sluttbrukers navn har RME imidlertid ved en feil lagt ut offentlig på eInnsyn.
- (12) Klager har anført at det skulle ha vært gitt innsyn i en sladdet versjon av dokumentet. Det følger av forvaltningsloven § 13 a nr. 2 at taushetsplikten ikke er til hinder for at opplysningene brukes når behovet for beskyttelse må anses varetatt ved at

individualiserende kjennetegn utelates. Opplysninger om noens personlige forhold kan følgelig gis ut dersom de er anonymisert. Det er på dette grunnlag Energiklagenemndas syn at det i utgangspunktet skulle ha vært gitt innsyn i en sladdet versjon av dokumentet. I denne konkrete saken kan klager allikevel ikke bli hørt med at han skulle fått innsyn i en sladdet versjon. Årsaken til dette er at sluttbrukers navn, opplysninger om fritak, m.v. ved en feil har vært offentlig tilgjengelig på eInnsyn frem til 2020.

- (13) Nemnda viser her til Sivilombudets sak SOM-2020-1572. I denne saken skriver Sivilombudet at det i vurderingen både må tas hensyn til om personene kan identifiseres ut fra opplysninger i det aktuelle dokumentet og den såkalte koblingsfaren, herunder om opplysningene kan holdes sammen med informasjon som er gjort kjent andre steder.
- (14) I nyere juridisk teori er begrepet koblingsfare presisert ytterligere. Også opplysninger som isolert sett verken er særlig følsomme eller fremkommer som ledd i tillitsforhold, men hvor «*muligheten for forskjellige kombinasjoner med andre opplysninger kan bety fare for utlevering av personen*» kan være omfattet. jf. Efjestad og Selman, *Taushetsplikt i forvaltningen*, Universitetsforlaget, 2021 s. 102.
- (15) Nemnda viser videre til Lovavdelingens uttalelse datert 20. november 2011, hvor det uttales at kjernen i vurderingen av om det foreligger en koblingsfare er hvorvidt en kobling mot opplysninger som allerede er kjent, vil føre til at det gis ut opplysninger som er underlagt taushetsplikt. Lovavdelingen bemerket videre at det må eksistere en reell mulighet for koblingsfare, og ikke bare en teoretisk mulighet.
- (16) I denne konkrete saken viser nemnda til at RME har redegjort for at navnet på klager ved en feil har vært publisert på eInnsyn, sammen med sakens tittel som gjelder AMS, i forbindelse med at NVE arkiverte saken i 2019. Selv om personnavn ikke skal være søkbare i offentlig journal som er eldre enn et år jf. offentlegforskrifta § 6 femte ledd siste punktum, har disse opplysningene frem til år 2020 vært søkbare og offentlige.
- (17) Nemnda legger til grunn at koblingsfaren mellom opplysningene knyttet til at personen har fått innvilget fritak fra AMS-måler, noe som forutsetter at det som følge av vedkommendes fysiske og psykiske helse er til vesentlig og dokumenterbar ulempe å få installert slik måler, og den forutgående publiseringen av navn og sakstype fra NVEs side, medfører at det foreligger en reell koblingsfare for utlevering av opplysninger som er underlagt taushetsplikt. Sluttbrukers navn, saksnummer og sakstittel er gjort offentlig kjent. Klager er i forbindelse med innsynsbegjæringen blitt kjent med saksnummeret samt at saken gjelder fritak fra AMS-måler og koblingsfaren kan derfor ikke avhjelpes ved at opplysninger i dokumentet, herunder navn på sluttbruker, blir anonymisert. Nemnda har på den bakgrunn kommet til at det verken skal gis helt eller delvis innsyn i dokumentet 201909245-1 «Om klage til Elklagenemnda – Lyse Energi» datert 18. august 2019, jf. offentleglova § 13 første ledd jf. forvaltningsloven §§ 13 første ledd nr. 1) og 13 a nr. 2.

3 Konklusjon

- (18) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. offentleglova § 32 tredje ledd jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 20. september 2021

Per Conradi Andersen
Nemndsleder

Edna Grepperud
Nemndsmedlem

Morten Sundt
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk